

**MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ**

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
TRANSFUZIA DERIVATELOR ȘI
COMPONENTELOR SANGUINE**

CHIȘINĂU 2024

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/24 IMSP IMU
TITLU: PO transfuzia derivatelor și componentelor sanguine	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1.	Elaborat	Nicolae Doni.	Șef Cabinet de Transfuzie a Sângelui	11.08.2024	
1.2.	Verificat	Victor Gafton	Șef Departamentul Clinic Chirurgie	14.08.2024	
1.3.	Verificat	Igori Maxim	Vicedirector medical	17.08.2024	
1.4.	Verificat	Vovc Liviu	Șef secție Managementul Calității serviciilor medicale	13.08.2024	
1.5.	Aprobat	Diana Manea	Director al IMSP IMU	18.08.2024	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 1			

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1	2	3	4	5	6	7
3.1.	Aplicare	1	Administrația	Vicedirector medical	Maxim Igor		
3.2.	Aplicare	2	Administrația	Asistent medical șef	Pinteac Olga		
3.3.	Aplicare	3	UPU	Șef	Leontii Boris		
3.4.	Aplicare	4	Departamentul Clinic Anestezie și Terapie Intensivă	Șef	Cobîleşchi Serghei		
3.5.	Aplicare	5	Secția reanimare	Șef	Crivorucica Veceslav		
3.6.	Aplicare	6	Secția ATI nr.2	Șef	Boleac Diana		
3.7.	Aplicare	7	Secția Hemodializă	Șef	Negru-Mihalachi Rodica		
3.8.	Aplicare	8	Departamentul Clinic chirurgie	Șef	Gafton Victor		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/24 IMSP IMU
TITLU: PO transfuzia derivatelor și componentelor sanguine	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

3.9.	Aplicare	9	Secția chirurgie nr.2	Șef	Zaharia Sergiu		
3.10.	Aplicare	10	Secția chirurgie nr.3	Șef	Vermeiuc Octavian		
3.11.	Aplicare	11	Secția chirurgie traume asociate	Șef	Gagauz Ion		
3.12.	Aplicare	12	Secția chirurgie toracică	Șef	Guțu Serghei		
3.13.	Aplicare	13	Secția chir. vascul.	Șef	Culiuc Vasile		
3.14.	Aplicare	14	Secția urologie	Șef	Axenti Alin		
3.15.	Aplicare	15	Secția ginecologie	Șef	Tihon Ludmila		
3.16.	Aplicare	16	Secția endoscopie	Șef	Dolghii Andrei		
3.17.	Aplicare	17	Blocul de operații	Șef	Galben Serghei		
3.18.	Aplicare	18	Secția sterilizare	Șef	Sorocianu D.		
3.19.	Aplicare	19	Departamentul Clinic Ortopedie și Traumat.	Șef	Hîncota Dumitru		
3.20.	Aplicare	20	Secția ortopedie și traumatologie nr.1	Șef	Zelenschi Victor		
3.21.	Aplicare	21	Secția ortopedie și traumatologie nr.2	Șef	Croitor Petru		
3.22.	Aplicare	22	Secția ortopedie și traumatologie nr.3	Șef	Cemîrtan Veaceslav		
3.23.	Aplicare	23	Secția ortopedie nr.1	Șef	Tocarciuc Vitalie		
3.24.	Aplicare	24	Secția ortopedie nr.2	Șef	Chetaru Victor		
3.25.	Aplicare	25	Secția microchirurgie	Șef	Calistru Anatol		
3.26.	Aplicare	26	Secția chirur. spinării	Șef	Ungurean Victor		
3.27.	Aplicare	27	Departamentul Clinic Neurochirurgie	Șef	Andronachi Victor		
3.28.	Aplicare	28	Secția neurochirurgie	Șef			
3.29.	Aplicare	29	Secția chirurgie OMF	Șef	Cebotari Mihail		
3.30.	Aplicare	30	Secția oftalmologie	Șef	Chișca Veronica		
3.31.	Aplicare	31	Laborat. medicină intervențională	Șef	Smolnițchii Roman		
3.32.	Aplicare	32	Departam.Clinic Neurologie, Epileptol. și Boli interne	Șef	Zota Eremei		
3.33.	Aplicare	33	Secția neurologie	Șef	Balanuța Tatiane		
3.34.	Aplicare	34	Secția neurol. BCV	Șef	Crivorucica Igor		
3.35.	Aplicare	35	Secția epileptologie	Șef	Gorincioi Nadejda		
3.36.	Aplicare	36	Secția boli interne	Șef	Grivenco Aliona		
3.37.	Aplicare	37	Secția terapie intensivă „Stroke”	Șef	Cernobrov Dumitru		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/24 IMSP IMU
TITLU: PO transfuzia derivatelor și componentelor sanguine	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

4. Scopul procedurii

Scopul prezentei Proceduri este de a asigura calitatea actului de transfuzie a unităților de produse sanguine, care au fost primite de la Centrul Național de Transfuzie a Sângelui, și prevenirea reacțiilor și complicațiilor posttransfuzionale, astfel obținând rezultate bune de tratament.

5. Domeniul de aplicare a procedurii operaționale cadru.

Procedura se aplica în cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă – Departamentul Clinic Chirurgie, Departamentul Clinic Medicină de Urgență, Departamentul Clinic Anestezie și Terapie Intensivă și Reanimare și Departamentul Clinic Ortopedie și Traumatologie și alte secții. Prevederile prezentei proceduri se aplică de către tot personalul din cadrul IMSP Institutul de

6. Documente de referință aplicabile procedurii operaționale:

- SR EN ISO 9001:2008, actualizat în 2015 – Sistem de management al calității. Principii fundamentale și cerințe de bază;
- **SR ISO IWA 1:2009** - Sisteme de management al calității. Linii directoare pentru îmbunătățiri de proces în organizațiile de servicii de sănătate;
- **SR CEN/TS 15224:2007** - Servicii de sănătate. Sisteme de management al calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9001.
- **CLELLAND Mc, E. PIRIE, FRANKLIN IM et al.**, *Manualul european de utilizare rațională a sângelui*, Scoția 2010, 64 p.
- **ROBACK J.D., COMBS, M.R, GROSSMAN B.J. et al.**, *Manualul tehnic și standardele pentru băncile de sânge și serviciile de transfuzie*, ediția 17, Bethesda, Maryland, 2012, 1039 p.
- **CORCIMARU I., CEBOTARI S., BORȘ M.**, *Ghidul național în transfuziologie*, Chișinău 2011, 12

6.1 Reglementări internaționale:

- Regulamentul UE nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană.

6.2. Reglementări naționale:

- Ordinul Ministerului Sănătății nr.139 din 03.03.2010 „Privind asigurarea calității serviciilor medicale în instituțiile medico-sanitare”.
- Ordinul Ministerului Sănătății nr.519 din 29.12.2008 „Cu privire la sistemul de audit medical intern”.
- Ordinul Ministerului Finanțelor nr.189 din 05.11.2015 „Cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public”.

6.3. Reglementări secundare:

Ordinul MS nr.1038 din 23.12.2016 Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evaluare a indicatorilor de performanță a activității instituției medico-sanitare publice și Listei indicatorilor de performanță a activității instituției medico-sanitare publice.

6.4. Reglementări interne:

- Organigrama IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
 - Regulamentul de organizare și funcționare al IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
 - Regulamentul intern;
- Ordinul IMSP IMU nr.93 din 08 iunie 2017 „Cu privire la implementarea procedurii cadru privind elaborarea procedurilor în cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă”;
- Circuitul documentelor, inclusiv cele electronice, aprobate la nivelul IMSP Institutul de Medicină Urgentă.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/24 IMSP IMU
TITLU: PO transfuzia derivatelor și componentelor sanguine	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

6.5. Alte documente:

- Ordinul IMSP Institutul de Medicină Urgentă nr.5 din 09.01.2017 și nr.94 din 26.04.2016 privind instituirea Consiliului Calității;
- Ordinul IMSP Institutul de Medicină Urgentă nr.5 din 09.01.2017 privind numirea Responsabilului pe managementul calității serviciilor medicale din cadrul instituției;
- Ordinul conducătorului privind organizarea sistemului de audit medical.

7. Definiții și prescurtări ale termenilor utilizați în procedură.

7.1. Definiții ale termenilor:

Nr. Crt.	Termenul	Definiția și/sau dacă este cazul, actul care definește termenul
7.1.1.	Recepționarea	Primirea produselor și derivatelor sanguine de la CNTS preventiv inspectându-le vizual și detaliat, cu înregistrarea acestora în SIA CTS Manager, cu înregistrarea și monitorizarea Fișei de Temperatură.
7.1.2.	Transportarea	Amplasarea componentelor și derivatelor sanguine în containerele corespunzătoare, conform regulamentului și regimului de Temperatură și Transportarea acestora în Instituția noastră.
7.1.3.	Procedura	Prezentarea formalizată, în scris, a tuturor pașilor ce trebuie urmați, a metodelor de lucru stabilite și a regulilor de aplicat în vederea realizării activității, cu privire la aspectul procesual și al responsabilităților prestabilite în desfășurarea acestuia.
7.1.4.	Procedură operațională	Procedură care descrie o activitate sau un proces care se desfășoară la nivelul unui sau mai multor compartimente la nivel de instituție.

7.2. Abrevieri ale termenilor:

Nr. Crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
7.2.1.	CNTS	Centrul Național de Transfuzie a Sângelui
7.2.2.	CTS	Cabinetul de Transfuzie a Sângelui
7.2.3.	SIA CTS Manger	Serviciul Informațional comun cu CNTS
7.2.4.	PO	Procedură operațională

8. Descrierea prezentei proceduri operaționale:

8.1. Etapa de pretransfuzie în secție:

- Verificați apartenența fișei pacientului cu identitatea acestuia.
- Examinați starea generală a pacientului.
- Evaluați rezultatele examinărilor de laborator: analiza generală a sângelui, coagulograma, biochimia sângelui, etc.
- Stabiliți necesitatea hemotransfuziei și documentați indicațiile acesteia în fișa pacientului și fișa de indicații a pacientului respectiv;
- Solicitați acordul pacientului/ apropiatului lui/comitetului transfuzional spitalicesc pentru realizarea actului de hemotransfuzie;
- Răspuns pacient/ apropiatul lui/comitetul transfuzional spitalicesc afirmativ negativ sau pozitiv, documentarea acestuia cu vizarea de către aceștea;
- Stabiliți tipul de produs sanguin, cantitatea acestuia și timpul realizării hemotransfuziei în cazul acordului pozitiv al pacientului;
- Îndepliniți în 2 exemplare a Formularul cerere produs sanguin;
- Comunicați asistentei medicale despre necesitatea organizării activității cu Cabinetul de Transfuzie a Sângelui.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/24 IMSP IMU
TITLU: PO transfuzia derivatelor și componentelor sanguine	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

8.2. Primirea comenzi și pregătirea unităților sanguine în CTS pentru transfuzie

- Verificați corespunderea fișei pacientului, respectiv indicațiile către transfuzie, cu formularul cerere produse sanguine și cu formularul pentru hemotransfuzie.
- Selectați componentul sanguin/preparatul biomedical din sânge după tip, grup ABO, Rh-factor, Kell, anticorpi conform datelor fixate în Formularul pentru hemotransfuzie, și mostra de sânge a pacientului, pe care să fie indicate toate datele personale a pacientului, numărul fișei de observație, ora și familia asistentului medical care a colectat.
- Examinați macroscopic unitatea de produs sanguin și conținutul acesteia.
- Unitățile solicitate sunt înregistrate. Dacă comanda este planica se fac probele de compatibilitate pentru derivatele sanguine eritrocitare și se depozitează în frigider în departamentul „Unități sanguine planificate” cu specificarea familiei pacientului, pentru care a fost făcută comanda și numărul fișei de observație a acestuia. Dacă comanda este urgentă majoră, se eliberează CE de grupa O(I) Rh negativ, Kell negativ, fără efectuarea probelor de compatibilitate.
- În cazul unei comenzi Urgente, se fac probele de compatibilitate, timp de 35 – 40 minute, și se duc componentele sanguine, de către colaboratorul CTS, în sala de operație sau în secție după necesitate.
- Derivatele plasmatică se dezgheață în dezghețătoarele specializate, nemijlocit înainte de transfuzie și la fel se duc, de către colaboratorul CTS, în sala de operație sau secție, după cerința făcută.
- Se verifică integritatea unității de produs sanguin rezervat- etichetat, corespunderea tipului de produs sanguin rezervat-etichetat cu cel solicitat în Formularul cerere produse sanguine după confirmarea compatibilității.
- Verificați corespunderea unității de produs sanguin rezervată cu rezultatul examinărilor (grup ABO, Rh-factor, Kell, anticorpii antieritrocitari) din formularul pentru hemotransfuzie.
- Completați chenarul de eliberare a produsului sanguin din formularul pentru hemotransfuzie.

8.3. Efectuarea procedurii de transfuzie de către medicul curant:

- Verificați corespunderea fișei pacientului, respectiv indicațiile către transfuzie, cu formularul cerere produse sanguine, cu formularul pentru hemotransfuzie și unitatea de produs sanguin.
- Verificați apartenența fișei pacientului cu identitatea acestuia la patul bolnavului.
- Verificați în fișa de observație prezența acordului pacientului/rudelor acestora/comitetului spitalicesc de transfuzii pentru transfuzia produselor sanguine.
- Documentați în formularul pentru transfuzie prezența acordului pacientului/rudelor acestora/comitetului spitalicesc de transfuzii pentru transfuzia produselor sanguine.
- Verificați starea generală a pacientului, semnele vitale ale acestuia (T/A, Ps, T°C, frecvența respirației).
- Verificați sistemul pentru transfuzii (umplerea ei)
- Dați start începerii transfuziei.
- Indicați în formularul pentru transfuzii și pe unitatea de produs sanguin ora începerii hemotransfuziei (ora, data).
- Urmăriți starea generală a pacientului, verificați semnele vitale ale acestuia (T/A, Ps, T°C, frecvența respirației).
- Efectuați proba biologică cu verificarea semnelor vitale ale acestuia (T/A, Ps, T°C, frecvența respirației).
- Documentați efectuarea probei biologice în formularul pentru hemotransfuzii-2 exempl.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/24 IMSP IMU
TITLU: PO transfuzia derivatelor și componentelor sanguine	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

- Verificați starea generală a pacientului, semnele vitale ale acestuia (T/A, Ps, T°C, frecvența respirației) la fiecare 20-30 min.
- Documentați în formularul pentru hemotransfuzii semnele vitale ale acestuia (T/A, Ps, T°C, frecvența respirației) la fiecare 20-30 min.
- Indicați în formularul pentru hemotransfuzie și pe unitatea de produs sanguin sfârșitul transfuziei (ora, data).
- Documentați în formularul pentru hemotransfuzii prezența sau absența reacțiilor adverse.

8.4. Etapa de posttransfuzie:

- Urmăriți starea generală a pacientului, semnele vitale a acestuia (T/A, Ps, T°C, frecvența respirației) după prima oră de la finisarea transfuziei.
- Documentați acești indici în Formularul pentru hemotransfuzie.
- Urmăriți starea generală a pacientului, semnele vitale a acestuia (T/A, Ps, T°C, frecvența respirației) după două ore de la finisarea transfuziei.
- Documentați acești indici în Formularul pentru hemotransfuzie.
- Urmăriți starea generală a pacientului, semnele vitale a acestuia (T/A, Ps, T°C, frecvența respirației) după 24 ore de la finisarea transfuziei.
- Documentați acești indici în Formularul pentru hemotransfuzie.
- Anexați Formularul cerere produse sanguine-1 exemplar și Formularul pentru hemotransfuzie-1 exemplar în fișa de observație a pacientului.
- Transmiteți Formularul pentru hemotransfuzie-1 exemplar completat în CTS după 24 ore de la finisarea transfuziei.

9. Responsabilități și răspunderi în derularea activității:

9.1 Responsabilul de proces – Președintele Consiliului Calității (CC)

- elaborează/revizuieste/retrage procedura;
- coordonează aplicarea procedurilor de asigurare și evaluare a calității;
- gestionează elaborarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru;
- gestionează Manualul procedurilor.

9.2 Director IMSP Institutul de Medicină Urgentă

- aprobă procedurile

9.3 Vicedirectorii IMSP Institutul de Medicină Urgentă

- impune aplicarea procedurii;
- asigură resurse pentru aplicarea procedurii.

10. Cuprins:

Nr. component.	Denumirea componentei din cadrul procedurii operaționale	Pagina
0	Coperta	1
1.	Lista responsabililor de elaborarea procedurii operaționale	2
2.	Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor PO	2
3.	Lista persoanelor la care se difuzează ediția	2
4.	Scopul procedurii operaționale	3
5.	Domeniul de aplicare a procedurii operaționale	3
6.	Documentele de referință aplicabile activității procedurate	4
7.	Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedura operațională	5
8.	Descrierea procedurii operaționale	6,7
9.	Responsabilități și răspunderi în derularea activității	8
10.	Cuprins	8